

Direktoratet for Kriminalforsorgen

Den 1. oktober 2009

Notat om omfanget af sager om prøveløsladelse af livstidsdømte og domstolsprøvelse efter straffuldbyrdslovens ikrafttrædelse den 1. juli 2001 og frem til den 1. september 2009.

1. Vedrørende prøveløsladelse af livstidsdømte.

Der er aktuelt 20 indsatte i Kriminalforsorgens institutioner, som er idømt fængsel på livstid.

Ved straffuldbyrdslovens ikrafttrædelse den 1. juli 2001 blev det samtidig i straffelovens § 41 fastsat, at justitsministeren afgør, om den dømte skal løslades på prøve, når 12 år af en straf af fængsel på livstid er udstået.

Siden den 1. juli 2001 og indtil den 1. september 2009 er der 4 livstidsdømte, som er blevet prøveløsladt administrativt efter denne bestemmelse.

Den ene blev løsladt den 4. juli 2001 efter afsoning i 14 år og 4 måneder. Løsladelsen skete på vilkår af 5 års prøvetid og 5 års tilsyn af Kriminalforsorgen.

Den anden blev løsladt den 2. august 2006 efter afsoning i 16 år og 2 måneder. Løsladelsen skete på vilkår af 5 års prøvetid, 4 års tilsyn af Kriminalforsorgen samt vilkår om, at den pågældende i tilsynstiden fortsætter en før løsladelsen påbegyndt lægeligt godkendt behandling mod misbrug af alkohol, i øvrigt i tilsynstiden undergiver sig en sådan behandling efter tilsynsmyndighedens bestemmelse, og at den pågældende i tilsynstiden fortsætter en før løsladelsen påbegyndt lægeligt godkendt behandling mod misbrug af euforiserende stoffer og i øvrigt i tilsynstiden undergiver sig en sådan behandling efter tilsynsmyndighedens bestemmelse.

Den tredje blev løsladt den 1. august 2007 efter afsoning i 15 år og 4 måneder. Løsladelsen skete på vilkår af 5 års prøvetid, 5 års tilsyn af Kriminalforsorgen samt vilkår om, at den pågældende i tilsynstiden fortsætter en før løsladelsen påbegyndt psykiatrisk behandling og i øvrigt i tilsynstiden undergiver sig en sådan behandling efter tilsynsmyndighedens bestemmelse.

Den fjerde sag vedrører en indsat, der i 1995 var blevet benådet for en livstidsdom, idømt i 1982 for manddrab. Han begik røveri godt 2½ år inde i prøvetiden. I den nye sag blev han ved byretten idømt 2 år og 6 måneders fængsel, men straffen blev under ankesagen skærpet, idet landsretten besluttede at udløse reststraffen fra benådningen og dermed genindsætte ham på livstid.

Efter afsoning af yderligere knap 10 år blev han den 1. september 2007 løsladt på prøve. Løsladelsen skete på vilkår af 5 års prøvetid, 3 års tilsyn af Kriminalforsorgen samt vilkår om, at den pågældende i tilsynstiden fortsætter en før løsladelsen påbegyndt psykiatrisk behandling og i øvrigt i tilsynstiden undergiver sig en sådan behandling efter tilsynsmyndighedens bestemmelse.

De øvrige livstidsdømte, der efter straffuldbyrdslovens ikrafttrædelse har opfyldt de tidsmæssige betingelser for at blive løsladt på prøve, har fået afslag herpå.

Der er indtil nu 6 livstidsdømte, der har anmodet om at få et afslag på prøveløsladelse indbragt for retten. En af disse livstidsdømte har fremsat anmodning om domstolsprøvelse 4 gange, og en anden af de livstidsdømte har fremsat anmodning om domstolsprøvelse 2 gange. Der har således indtil nu været rejst i alt 10 sager.

I den ene af sagerne afgik den livstidsdømte ved døden, forinden sagen nåede at blive behandlet i byretten.

For så vidt angår de resterende 9 sager er 8 endelig afgjort ved retten, og Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelse er i alle tilfælde blevet stadfæstet af byretten. Alle 8 byretsafgørelser er efterfølgende blevet kæret til landsretten af den livstidsdømte. I 6 af disse sager stadfæstede landsretten byrettens afgørelse. I 1 sag anså landsretten sagen for bortfaldet, da den pågældende livstidsdømte i mellemtiden var blevet prøveløsladt, og i den sidste sag opgav den livstidsdømte kæremålet, inden landsretten havde truffet afgørelse.

Der er 1 sag, der verserer ved byretten.

2. Vedrørende domstolsprøvelse efter straffuldbyrddelseslovens § 112.

2.1. Der har i perioden 1. juli 2001 til 1. september 2009 været 420 sager med anmodning om realitetsbehandling ved domstolene.

Der er 31 sager, der aktuelt verserer ved domstolene, og 60 sager, der er blevet opgivet, før der er afsagt kendelse.

2.2. Der er i byretten afsagt 329 kendelser efter straffuldbyrddelseslovens § 112.

Heraf har:

268 sager omhandlet spørgsmålet om prøveløsladelse, jf. straffuldbyrddelseslovens § 112, nr. 6,

23 sager omhandlet spørgsmålet om straffetidsberegning, jf. straffuldbyrddelseslovens § 112, nr. 1,

3 sager omhandlet spørgsmålet om konfiskation, jf. straffuldbyrddelseslovens § 112, nr. 4,

34 sager omhandlet spørgsmålet om genindsættelse, jf. straffuldbyrddelseslovens § 112, nr. 7, og

1 sag omhandlet spørgsmålet om nægtelse af erstatning, jf. straffuldbyrddelseslovens 112, nr. 9.

2.3. Byretten har stadfæstet direktoratets afgørelse i 309 sager, mens direktoratets afgørelse i 14 tilfælde er blevet ændret. Endelig har byretten i 1 tilfælde ophævet direktoratets afgørelse og hjemvist sagen til direktoratet til fornyet afgørelse. I 5 tilfælde er anmodning om domstolsprøvelse blevet afvist.

2.4. Der er i perioden frem til den 1. september 2009 blevet kæret 73 kendelser til landsretten.

62 af disse kendelser er blevet kæret til landsretten af den indsatte. 2 af disse sager blev opgivet, inden landsretten havde truffet afgørelse, og 1 sag ansås for bortfaldet af landsretten, efter at den indsatte i mellemtiden var blevet løsladt. Derudover er der 1 verserende sag. I alle de øvrige tilfælde blev byrettens kendelse fastholdt, således at direktoratets afgørelse kom til at stå ved magt.

11 kendelser er blevet kæret til landsretten af direktoratet. I 7 tilfælde blev byrettens kendelse ændret, således at direktoratets afgørelse kom til at stå ved magt. Den ene af disse 7 sager blev af den indsatte indbragt for Højesteret, som fastholdt direktoratets afgørelse. I 4 tilfælde blev byrettens kendelse om ændring af direktoratets afgørelse fastholdt af landsretten. Den ene af disse 4 sager blev af direktoratet indbragt for Højesteret, som fastholdt landsrettens afgørelse.

I 3 sager, hvor byretten har ændret direktoratets afgørelse, jf. ovenfor, har direktoratet ikke fundet anledning til at kære til landsretten.

Den sag, der blev ophævet af byretten, jf. ovenfor under punkt 2.3., har direktoratet heller ikke fundet anledning til at kære til landsretten. Direktoratet har truffet en ny afgørelse om afslag på prøveløsladelse.

Af samtlige sager, som er endelig afgjort, er direktoratets afgørelse således kun ændret i 7 tilfælde og ophævet i et tilfælde med henblik på, at direktoratet traf fornyet afgørelse.

Oversigt over sager vedrørende domstolsprøvelse i medfør af straffuldbyrdeelseslovens § 112 i perioden 1. juli 2001-1. september 2009

Indkomne sager i alt fra 1. juli 2001 – 1. september 2009	420
Afsagte kendelser i byret	329
Værende sager	31
Anlagte sager opgivet før sagen er indbragt for byretten eller efter indbringelse for byretten	60

Tallene vedrørende afsagte kendelser fordeler sig således:

Byretsafgørelser	Direktoratets afgørelse stadfæstet	Direktoratets afgørelse ændret	Sagen afvist	Direktoratets afgørelse ophævet & sagen evt. hjemvist	I alt
Straffetidsberegning	20	1	2	0	23
Tilbageholdelse af breve	0	0	0	0	0
Disciplinærstraf	0	0	0	0	0
Konfiskation	2	1	0	0	3
Konfiskation (fra andre)	0	0	0	0	0
Modregning	0	0	0	0	0
Prøvelsløsløse	255	10	2	1	268
Genindsættelse	32	2	0	0	34
Genindsættelse af betinget benådet	0	0	0	0	0
Nægtelse af 1. for uforskyldt udst. af fæng. straf	0	0	1	0	1
I alt	309	14	5	1	329
Heraf kæret af indsatte til landsret					62
Heraf kæret af DfK til landsret					11

Landsretsafgørelser

	Direktoratets afgørelse stadfæstet	Direktoratets afgørelse ændret	Sagen afvist	Direktoratets afgørelse ophævet & sagen evt. hjemvist	Verserende og opgivne sager	I alt
Heraf kærret af indsatte til Højesteret	65	4	0	0	4	73
Heraf kærret af DPK til Højesteret	1	1				

Højesteretsafgørelser

	Direktoratets afgørelse stadfæstet	Direktoratets afgørelse ændret	Sagen afvist	Direktoratets afgørelse ophævet & sagen evt. hjemvist	Verserende og opgivne sager	I alt
	1	1	0	0	0	2

Samlet resultat efter endelig afgørelse

	Direktoratets afgørelse stadfæstet	Direktoratets afgørelse ændret	Sagen afvist	Direktoratets afgørelse ophævet & sagen evt. hjemvist	I alt
	316	7	5	1	329